

Gouden eeuw, groene aanslag en Nederlanders als voorlopers van het symbioceen ?

De Gouden eeuw staat in geschiedenisboeken en kennisnetwerk beschreven als ‘economische bloeiperiode’, ‘een vroege vorm van kapitalisme’ en ‘een nieuwe fase in de ontwikkeling van de Europees-westerse beschaving’. Wikipedia zegt: “De VOC is het eerste bedrijf ter wereld dat kapitaal bijeenbracht door de uitgifte van aandelen aan toonder...Vooral voor de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en Engeland zien historici een verband tussen de opkomst van kapitalisme en het calvinisme, dat het verdienen van veel geld beschouwt als een volstrekt aanvaardbare manier om je - door God gegeven - talenten te ontplooien.” Tijdens de Middeleeuwen werd dat beschouwd als zondig.

Als schoolmeisje in Duitsland was ik er trots op dat ik Nederlands was en niet Duits. Wij hadden kunstenaars

Gepokte en gemazelde boomschors met groene aanslag

zoals Rembrandt, die grootse zeeschepen en sterke, moedige avonturiers, de bouwmeesters van de grachtengordel. Veel meer wist ik er niet van. Later ging ik in Nederland studeren – een land dat bekend stond als tolerant en sociaal. Ook dat voelde goed – beter dan in het meer conservatieve Duitsland.

Terwijl ik de Nederlandse geschiedenis recent nog eens naliep, riep het ‘Nederlands zijn’ akelige beelden op. Die Nederlanders, die voorlopers waren voor uitbuiting, slavernij, discriminatie en kapitalistische manipulatie – daar zou ik liever niet mee verbonden willen zijn. En met ‘het Nederlandse volk’ van vandaag? Ook liever niet. Het beeld van de tolerante en sociale 20ste samenleving is afgebrokkeld - vooral tijdens de ruim dertien jaar kabinet Rutte en het zogenoemd liberaal regime. Maar ja, het Nederlandse verleden en die nationaliteit is met mij verkleefd als de prille groene aanslag van algen op de grijze gepokte en gemazelde boomschors die ik fotografeerde in een Nederlands bos. Die mij een vleugje lucht gaf. Ook een minuscuul vleugje hoop? Groen is de kleur van de toekomst, van het symbioceen.

Moge het symbioceenisme voorspoedig ontluiken: het samenwerken van de mens met de natuur en als deel van de natuur, moet centraal komen te staan in onze manier van kijken en in ons doen. Wie het in de kiem smoort, zal de kans op het duurzaam overleven van de mensheid als gras voor de voeten wegmaaien. Kom op erfgenamen van Nederlandse kunstenaars, sterke, moedige avonturiers en bouwmeesters ! Ga aan de slag, als voorloper van de nieuwe manier van leven op jouw eigen wijze.